

บทที่ 4

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านทำเลที่ตั้งของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตัดสินใจด้านทำเลที่ตั้งของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กำหนดปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 5 ด้านด้วยกัน คือ ปัจจัยด้านกายภาพ ปัจจัยด้านความเชื่อมโยง ปัจจัยด้านแรงงาน ปัจจัยด้านนโยบายจากภาครัฐ และ ปัจจัยด้านพฤติกรรม ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ผู้ประกอบการใช้ในการตัดสินใจเลือกทำเลที่ตั้งของโรงงาน

จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 52 โรงงาน จากโรงงานทั้งหมด 133 โรงงาน (ไม่รวมโรงงานที่ปิดกิจการ) คิดเป็นร้อยละ 39 แบ่งเป็นโรงงานนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม 10 โรงงาน และโรงงานภายในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม 42 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 45 และ 38 ตามลำดับ

ตาราง 4.1 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับจากโรงงาน

	จำนวนทั้งหมด	จากแบบสอบถาม	ร้อยละ
โรงงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม	113	42	38
โรงงานนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม	20	10	45
รวม	133	52	39

หมายเหตุ: มีจำนวนโรงงานที่ปิดกิจการ 11 โรงงาน

โรงงานจากแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด 52 โรงงาน เป็นโรงงานสัญชาติญี่ปุ่นมากที่สุดจำนวน 35 โรงงาน (ร้อยละ 67) รองลงมาเป็นโรงงานสัญชาติไทยจำนวน 6 โรงงาน (ร้อยละ 11) สิงคโปร์ 5 โรงงาน (ร้อยละ 10) มาเลเซีย 3 โรงงาน (ร้อยละ 6) ที่เหลือเป็น สัญชาติอเมริกา ไต้หวัน และเยอรมนีสัญชาติละ 1 โรงงาน

ตาราง 4.2 ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมที่ตอบแบบสอบถาม

ชื่อโรงงาน	ประกอบกิจการ	เงินทุน หมุนเวียน (บาท)	จำนวน แรงงาน (คน)	เครื่องจักร (แรงม้า)	สัญชาติ	ฐานการผลิต	ประเภท การผลิต	ปีที่ทำ การผลิต
สวนอุตสาหกรรมโรจนะ								
บริษัท ชันโยเซมิกอนคัลเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	-	1550	16036.63	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ จีน ไต้หวัน ไทย เวียดนาม	ชิ้นส่วน	2533
บริษัท ทีดีเค (ประเทศไทย) จำกัด	ชิ้นส่วนแม่เหล็กชนิดไม่มีขั้วเคลือบ	109,156,000	1843	385.75	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย จีน มาเลเซีย ไต้หวัน ยุโรป	ทั้งสอง	2535
บริษัท เอ็งเทค (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น ชิ้นส่วนฮาร์ดดิสก์	262,762,860	-	1474.02	มาเลเซีย	มาเลเซีย ไทย จีน ฟิลิปปินส์	ทั้งสอง	2549
บริษัท ซิลิ่งเทค โนโลจีส์ จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	60,000,000	70	346.44	สิงคโปร์	สิงคโปร์ ไทย จีน มาเลเซีย	ชิ้นส่วน	2549
บริษัท อิตาซีคอมเพรสเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	ประกอบชิ้นส่วนวอยซ์คอล์ยมอเตอร์	864,963,166	337	207.07	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ทั้งสอง	2536
บริษัท นิเดค พริซิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตสปินเดิลมอเตอร์และชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์สำหรับใช้กับเครื่องอิเล็กทรอนิกส์	2,339,123,658	1909	1051.59	ญี่ปุ่น	หลายประเทศทั่วโลก	ชิ้นส่วน	2548
บริษัท เซอร์คิตอิเล็กทรอนิกส์ อินดัสทรี จำกัด	ผลิต และ ประกอบ ชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์	1,679,469,834	1965	4068.71	ไทย	ไทย	ประกอบ	2538
บริษัท อิตาซีเมทัล (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตตัวประกอบอิเล็กทรอนิกส์และอะไหล่ของเครื่องรับและส่งโทรทัศน์	34,941,160	1017	2527.16	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย ฟิลิปปินส์	ประกอบ	2535
บริษัท เอ็งเทค (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น ชิ้นส่วนฮาร์ดดิสก์	262,762,860	-	1474.02	มาเลเซีย	มาเลเซีย ไทย จีน ฟิลิปปินส์	ทั้งสอง	2549
บริษัท ใดโคอิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนไมโครมอเตอร์ (stator & magnet)	160,000,000	434	390.5	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2537
บริษัท ซิลิ่งเทค โนโลจีส์ จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	60,000,000	70	346.44	สิงคโปร์	สิงคโปร์ ไทย จีน มาเลเซีย	ชิ้นส่วน	2549
บริษัท เซนต์-เอ็นจิเนียริง (ประเทศไทย) จำกัด	การผลิต ผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์	-	113	770.04	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2544

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ชื่อโรงงาน	ประกอบกิจการ	เงินทุน หมุนเวียน (บาท)	จำนวน แรงงาน (คน)	เครื่องจักร (แรงม้า)	สัญชาติ	ฐานการผลิต	ประเภท การผลิต	ปีที่ทำ การผลิต
บริษัท เอ็งเทก (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ เช่น ชิ้นส่วนฮาร์ดดิสก์	262,762,860	-	1474.02	ไทย	ไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ จีน	ชิ้นส่วน	2549
บริษัท เมทัด ฟอร์ม เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด	ชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์	5,200,000	725	560	สิงคโปร์	สิงคโปร์ ไทย	ชิ้นส่วน	2549
บริษัท โดคูมิ อิเล็กทรอนิกส์ ไทย จำกัด	ชิ้นส่วนลำโพง ลำโพงและตัวขับ เสียง	497,761,148	1356	3486.22	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2547
บริษัท เอ็มเอ็ม ไอ พรินซ์ตัน ฟอร์มีง (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนของ hard disk driver เช่น cover base plate clamp และ shield	1,468,425,000	115	7137	อเมริกัน	อเมริกัน ไทย สิงคโปร์ จีน	ชิ้นส่วน	2548
บริษัท ออมรอน ออโตโมทีฟ อิเล็กทรอนิกส์	ประกอบชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับใช้กับรถยนต์	-	546	39.12	ไทย	ไทย	ประกอบ	2544
บริษัท โออิ (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตแผงวงจรรวม (integrated circuit)	1,190,550,000	238	13131.64	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2534
บริษัท ฟุรุคาว่า ไฟเทค (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนและ อุปกรณ์สำหรับ ผลิตกัมมันต์ อิเล็กทรอนิกส์ เช่น เลเซอร์ไดโอด โมดูล (laser diode module)	1,471,153,539	288	443.91	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2544
บริษัท มิตซูบิ ไฮ-เทค (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตแกนมอเตอร์ (Precision motor cored)	658,499,000	29	309	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2542
บริษัท โทโฮกุ ไพโอเนียร์ (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตประกอบ ชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ ที่ใช้กับผลิตภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์ ประเภทเครื่องเสียง	283,800,000	410	2532.63	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น จีน ไทย อเมริกา เวียดนาม ฮ่องกง	ทั้งสอง	2538
บริษัท แดซัง เอ็นจิเนียริง (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตชิ้นส่วน อะไหล่ และอุปกรณ์ของ เครื่องรับส่งโทรศัพท์ เครื่องมือสื่อสารวิทยุ โทรคมนาคม	27,000,000	122	548.01	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2537

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ชื่อโรงงาน	ประกอบกิจการ	เงินทุน หมุนเวียน (บาท)	จำนวน แรงงาน (คน)	เครื่องจักร (แรงม้า)	สัญชาติ	ฐานการผลิต	ประเภท การผลิต	ปีที่ทำ การผลิต
บริษัท อิตาซี เมทัล (ประเทศ ไทย) จำกัด	ผลิตส่วนประกอบ อิเล็กทรอนิกส์และ อะไหล่ของเครื่องรับ และส่งโทรทัศน์ที่ เกี่ยวกับภาพ (วิดีโอ) และเครื่องถ้าววิดีโอ	34,941,160	1017	2527.16	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น อเมริกา ไทย จีน อินเดีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฮ่องกง ยุโรป	ชิ้นส่วน	2535
นิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า								
บริษัท สมาร์ท เทค โนโลยี จำกัด	ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ ที่ใช้กับผลิตภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์	205,220,000	75	940.49	เยอรมัน	ไทย สหรัฐอเมริกา เยอรมนี ประกอบ	ชิ้นส่วน	2005
บริษัท ทรี บอนด์ เทค โนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	ฝาครอบของ ฮาร์ดดิสก์ไดรว์ (cover for hard disk drive)	12,560,000	156	-	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2546
บริษัท เคซีอี เทค โนโลยี จำกัด	แผ่นวงจรพิมพ์	1,910,552,000	501	8196.23	ไทย	ไทย	ชิ้นส่วน	2544
บริษัท โซเด นา กาโน (ไทย แลนด์) จำกัด	ชิ้นส่วนอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ชิ้นส่วน โลหะและชิ้นส่วน โลหะกึ่งสำเร็จรูป สำหรับ เครื่องใช้ไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์	78,000,000	222	-	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2541
บริษัท นาคามู ระ อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด	ตัวต้านทานทุกชนิด ตัวขยายกำลัง (power transistor)	6,100,000	36	6100000	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ประกอบ	2545
บริษัท เอฟซีที อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด	สายส่งความถี่ คลื่นวิทยุ และหัวต่อ สายส่งความถี่ คลื่นวิทยุ	-	777	-	ไต้หวัน	ไต้หวัน ไทย	ชิ้นส่วน	2533
บริษัท ไทยเรดิ โอ จำกัด	ผลิตเครื่องรับส่งวิทยุ เครื่องมือสื่อสารและ อุปกรณ์	-	130	54.75	ไทย	ไทย	ชิ้นส่วน	2548
บริษัท เคียวชิน เทค โนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	ชิ้นส่วนอุปกรณ์ สำหรับรถยนต์ ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ ถนนไฟฟ้า	347,000	6	20.2	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2542

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ชื่อโรงงาน	ประกอบกิจการ	เงินทุน หมุนเวียน (บาท)	จำนวน แรงงาน (คน)	เครื่องจักร (แรงม้า)	สัญชาติ	ฐานการผลิต	ประเภท การผลิต	ปีที่ทำ การผลิต
บริษัท มิตซูบิชิ-เทค (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตแกนมอเตอร์ (precision motor cored)	658,499,000	29	309	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2542
นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน								
บริษัท นิปปอน ซุปเปอร์ พรีซิชั่น จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ที่ใช้กับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์	25,600,000	-	320.56	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย ฟิลิปปินส์	ชิ้นส่วน	2538
บริษัท แมย์เซ่ เวทูรา (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และประกอบวงจรอิเล็กทรอนิกส์	97,049,281	41	389.85	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ทั้งสอง	2549
บริษัท โพลีมาเทค (ไทยแลนด์) จำกัด	ชิ้นส่วน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	52,000,000	425	-	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย จีน อินเดีย	ชิ้นส่วน	2541
บริษัท เม็กเทค แมนูแฟกเจอร์ส คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย)	ผลิตและประกอบแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์	-	4133	254.98	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น จีน ไทย เยอรมนี	ทั้งสอง	2538
บริษัท นิชิยาม่า อินดัสตรีส์ (ไทยแลนด์) จำกัด	ประกอบแผงวงจรไฟฟ้าสำหรับใช้ในเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ	5,550,000	238	489.36	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2540
นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร								
บริษัท คาโต้เล็ก (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตแผงวงจรไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	590,000,000	572	1230.4	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น จีน เวียดนาม อินโดนีเซีย	ชิ้นส่วน	2539
บริษัท ไทยชิบา อูระเด็นจิ จำกัด	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (thermistor sensors)	282,445,000	522	629.51	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น จีน ไทย	ชิ้นส่วน	2539
สวนอุตสาหกรรมแฟลตอร์แลนด์								
บริษัท เอ็มเอฟดี พรีซิชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด	ผลิตอุปกรณ์และชิ้นส่วนสำหรับใช้กับเครื่องอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	63,000,000	51	118.5	สิงคโปร์	สิงคโปร์ ไทย มาเลเซีย	ชิ้นส่วน	2546
บริษัท ควอลิตี้ ไสเทค จำกัด	รับประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	-	615	93.16	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์	ชิ้นส่วน	2536

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ชื่อโรงงาน	ประกอบกิจการ	เงินทุน หมุนเวียน (บาท)	จำนวน แรงงาน (คน)	เครื่องจักร (แรงม้า)	สัญชาติ	ฐานการผลิต	ประเภท การผลิต	ปีที่ทำ การผลิต
บริษัท แชม โก้ ไซก (ไทย แลนด์) จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนหรือ อุปกรณ์ที่ใช้กับ ผลิตภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์ ประเภท shaft, sleeve, hub และ thrustplate เป็นต้น	102,765,851	-	335.15	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย เวียดนาม	ชิ้นส่วน	2549
นอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม								
บริษัท โตเอ อี โนแอด จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนหรือ อุปกรณ์สำหรับ เครื่องโทรสาร	12,000,000	72	417.96	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น จีน ไทย	ชิ้นส่วน	2538
บริษัท ยามาฮ่า (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตชิ้นส่วนชิ้นส่วน โลหะ เช่น ชิ้นส่วน อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ	35,427,000	48	92.9	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2548
บริษัท จุง อัง อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด	ประกอบชิ้นส่วน อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์	3,000,000	55	43.53	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2551
บริษัท เอ็นเอ็ม บี-มินิแบไทย จำกัด	ผลิตผลิตภัณฑ์เครื่อง อิเล็กทรอนิกส์ (micro speaker, general speaker & oaer feeder)	4,593,241,410	817	9652.87	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย จีน มาเลเซีย สิงคโปร์ กัมพูชา อเมริกาเหนือ ยุโรป	ทั้งสอง	2527
บริษัท โทคา ไพนน์ (ไทย แลนด์) จำกัด	ผลิตชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับเครื่อง คอมพิวเตอร์ ฯลฯ	612,000,000	800	2262.6	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2553
บริษัท ชานน แอ็สซี จำกัด	ผลิตชุดประกอบ สายไฟ	4,600,000	90	135.02	ไทย	ไทย	ประกอบ	2544
บริษัท นิคค ฟริ ชิซัน (ประเทศ ไทย) จำกัด	ผลิตอุปกรณ์สำหรับ เครื่องคอมพิวเตอร์	2,593,093,234	2622	7979.17	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย เวียดนาม อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์	ชิ้นส่วน	2542
บริษัท เคียวเซ่ แพคตอรี่ (ประเทศไทย) จำกัด	ผลิตอุปกรณ์และ ชิ้นส่วนสำหรับใช้กับ ผลิตภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์สื่อสาร อุปกรณ์สำนักงาน และชิ้นส่วนรถยนต์	65,400,000	101	740.23	ญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น ไทย	ชิ้นส่วน	2545

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ชื่อโรงงาน	ประกอบกิจการ	เงินทุน หมุนเวียน (บาท)	จำนวน แรงงาน (คน)	เครื่องจักร (แรงม้า)	สัญชาติ	ฐานการผลิต	ประเภท การผลิต	ปีที่ทำ การผลิต
บริษัท แอลไอ เอส เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	ชิ้นส่วนโลหะสำหรับ อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์สำหรับ รถยนต์ และแบบ แม่พิมพ์ปั๊มโลหะ	32,500,000	66	149.75	สิงคโปร์	สิงคโปร์ ไทย	ชิ้นส่วน	2550
บริษัท แจสมท เทคโนโลยี จำกัด	ตกแต่งชิ้นงาน อิเล็กทรอนิกส์	20,000,000	150	267.4	มาเลเซีย	มาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์	ชิ้นส่วน	2548

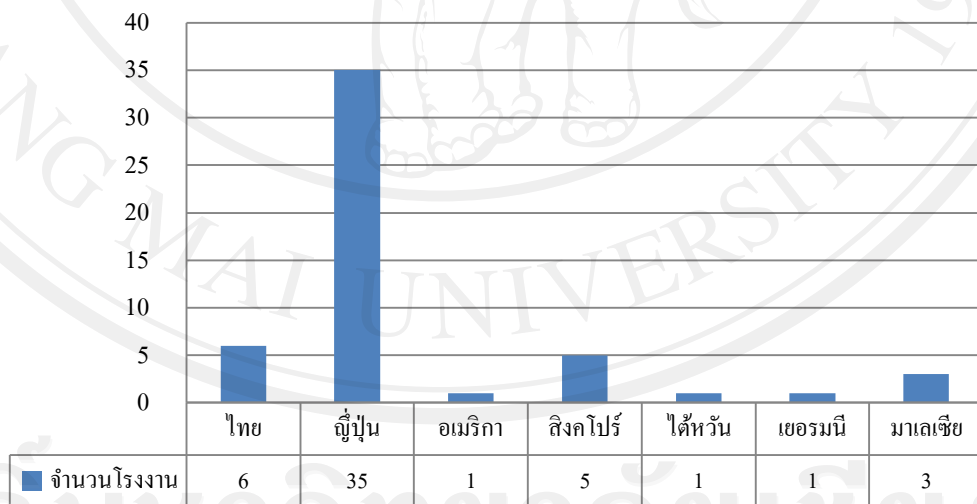
หมายเหตุ 1. ในตารางเครื่องหมาย (-) หมายถึง ไม่มี/ไม่ได้รับข้อมูล

2. ประเภทการผลิต ชิ้นส่วน หมายถึง โรงงานที่ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

ประกอบ หมายถึง โรงงานประกอบอุปกรณ์ หรือเครื่องใช้ไฟฟ้า

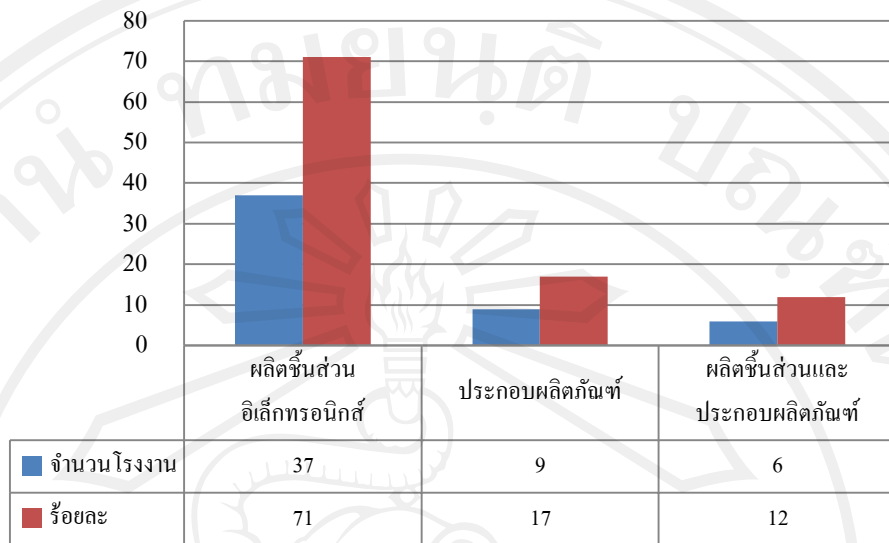
ทั้งสอง หมายถึง โรงงานที่ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และประกอบ

เครื่องใช้ไฟฟ้า

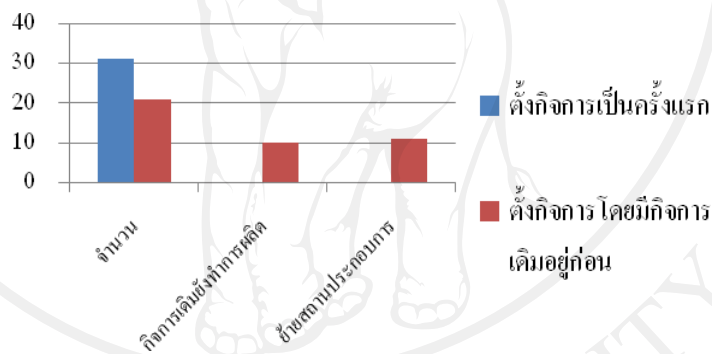

รูป 4.1 สัญชาติของโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จากการสำรวจแบบสอบถาม

ในจำนวน 52 โรงงานนี้เป็นอุตสาหกรรมประเภทผลิตชิ้นส่วนมากที่สุดคือ 37 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 71 รองลงมาเป็นโรงงานประกอบผลิตภัณฑ์ 9 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 17 ที่เหลือเป็นโรงงานที่มีการผลิตชิ้นส่วนและประกอบผลิตภัณฑ์ 6 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 11

รูป 4.2 ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมกรรมอิเล็กทรอนิกส์ตามลักษณะการผลิต

รูป 4.3 ลักษณะการเข้ามาประกอบกิจการของโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำหรับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อทำเลที่ตั้งนั้น (ตาราง 4.3) จำแนกได้เป็น 5 ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ 1.ปัจจัยด้านกายภาพ 2.ปัจจัยด้านความเชื่อมโยง 3.ปัจจัยด้านแรงงาน 4.ปัจจัยจากนโยบายรัฐ 5.ปัจจัยด้านพฤติกรรมและปัจจัยอื่น ๆ และจากการสำรวจด้วยแบบสอบถามจำนวน 52 โรงงาน มีโรงงาน 31 โรงงานเป็นกิจการที่ตั้งขึ้นมาใหม่ และมี 21 โรงงานเป็นกิจการที่มีการย้ายทำเลที่ตั้งมาจากพื้นที่เดิม โดยในจำนวน 21 โรงงานนี้เป็นการขยายกิจการมาสู่พื้นที่โดยที่กิจการในพื้นที่เดิมก็ยังคงทำการผลิตอยู่ 10 โรงงาน และมีโรงงานที่ย้ายมาโดยที่โรงงานเดิมเลิกการผลิตไปแล้ว 11 โรงงาน

ตาราง 4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกทำเลที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ใน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

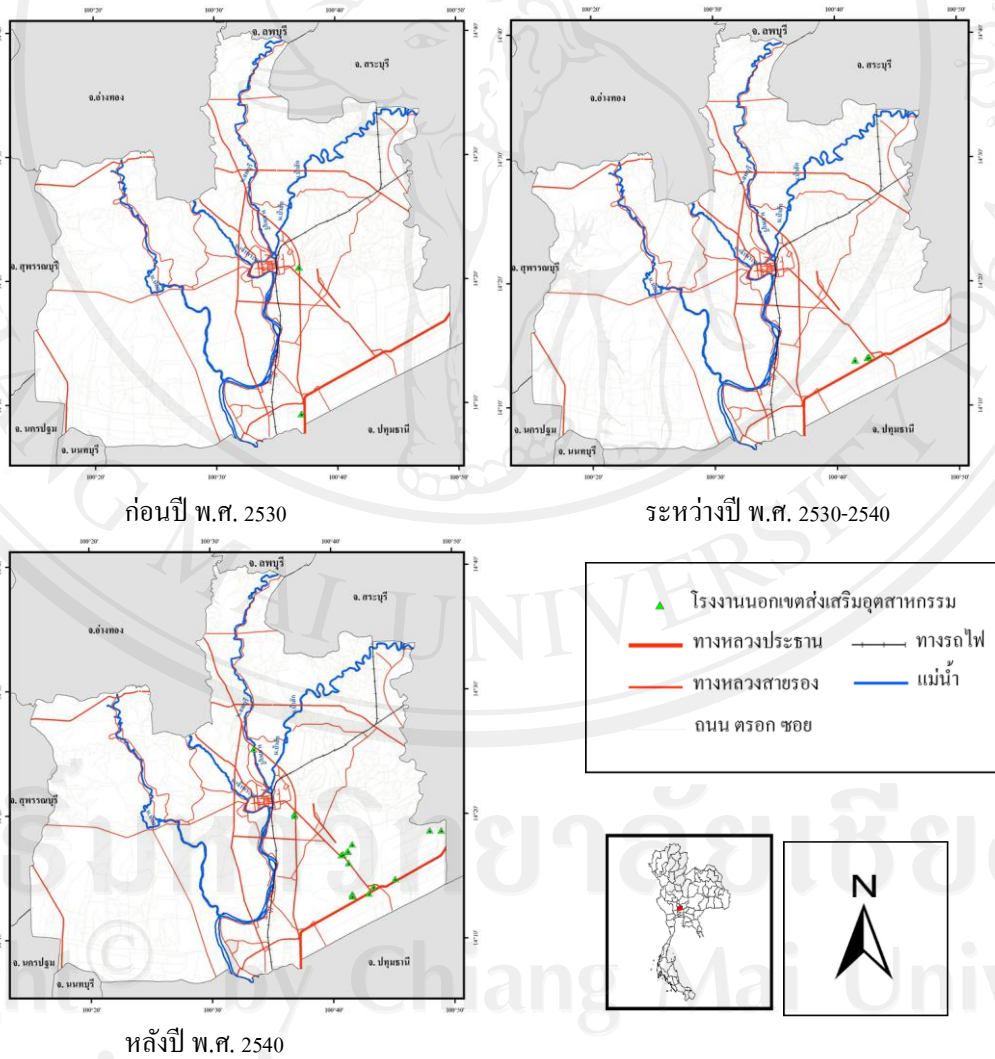
ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกทำเลที่ตั้ง	โรงงาน								
	นอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม			ในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม			ทั้งหมด		
	คะแนน	อันดับภายใน	อันดับรวม	คะแนน	อันดับภายใน	อันดับรวม	คะแนน	อันดับภายใน	อันดับรวม
ปัจจัยทางกายภาพ									
1. การคมนาคมสะดวกใกล้ถนนสายหลัก	38	1	2	182	1	2	220	1	2
2. การมีพื้นที่กว้างขวาง	31	4	6	155	5	11	168	5	16
3. ราคาที่ดิน ไม่แพง	34	3	4	160	4	9	194	4	9
4. พื้นที่เป็นที่ราบ ระบายน้ำดี	35	2	3	164	3	8	199	3	7
5. ภูมิอากาศดี	24	5	11	141	6	15	165	6	17
6. ความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภค	34	3	4	181	2	3	215	2	3
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและความเชื่อมโยง									
7. การอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร	24	4	11	155	2	11	176	4	14
8. การอยู่ใกล้เชิงสะพานบิน	27	3	9	128	7	17	155	6	18
9. การอยู่ใกล้เชิงท่าเรือ	24	4	11	117	10	22	140	10	23
10. การอยู่ใกล้ตลาด	29	2	8	141	5	15	170	5	15
11. การอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ	30	1	7	154	3	12	184	2	11
12. การอยู่ใกล้อุตสาหกรรมที่เชื่อมโยง	29	2	8	157	1	10	186	1	10
13. การอยู่ใกล้สถานศึกษาชั้นน้ำ	19	6	13	104	12	25	123	12	27
14. การอยู่ใกล้สถานที่ราชการ	21	5	12	126	8	18	147	8	20
15. การอยู่ใกล้สถาบันการเงิน	21	5	12	132	6	16	153	7	19
16. การอยู่ใกล้แหล่งชุมชน	21	5	12	124	9	19	145	9	22
17. การอยู่ใกล้แหล่งชุมชน	18	7	14	110	11	23	128	11	26
18. การอยู่ใกล้อุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน	30	1	7	150	4	13	180	3	12
ปัจจัยด้านแรงงาน									
19. จำนวนแรงงานในพื้นที่มีมากเพียงพอ	35	1	3	171	1	5	206	1	5
20. แรงงานมีคุณภาพ	35	1	3	170	2	6	205	2	6
21. ค่าจ้างแรงงานไม่สูงมาก	32	2	5	165	3	7	197	3	8
ปัจจัยจากนโยบายรัฐ									
22. นโยบาย งด หรือลดหย่อนภาษีอากร	40	1	1	174	2	4	210	2	4
23. การจัดหาความเชื่อมโยง และตลาดรองรับ	29	2	8	148	3	14	177	3	13
24. การจัดพื้นที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม	26	3	10	196	1	1	222	1	1
ปัจจัยด้านพฤติกรรมและปัจจัยอื่นๆ									
25. การมีที่ดินในครอบครองอยู่แล้ว	16	4	15	122	1	20	138	2	24
26. ความชอบส่วนบุคคล	24	2	11	110	3	23	134	3	25
27. การมีคุณรู้จักชักชวนให้เข้ามาลงทุน	27	1	9	118	2	21	146	1	21
28. การที่ครอบครัวอาศัยในพื้นที่	10	6	17	87	5	26	95	6	29
29. การมีภูมิสำเนาเดิมในพื้นที่	13	5	16	85	6	27	98	5	28
30. การอยู่ใกล้ห้างสรรพสินค้าและนันทนาการ	19	3	13	107	4	24	126	4	26
หมายเหตุ	จำนวนทั้งหมด= 10			จำนวนทั้งหมด= 52			จำนวนทั้งหมด= 52		

4.1 ปัจจัยด้านกายภาพ

เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญทางพื้นที่ ลักษณะทางภูมิศาสตร์และความใกล้เคียงกับสถานที่สำคัญต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมสามารถลดต้นทุนในการประกอบกิจการได้

1) การคมนาคมสะดวก ใกล้ถนนสายหลัก

ปัจจัยนี้ทั้งโรงงานในและนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมให้ความสำคัญเท่ากันคือเป็นอันดับที่ 2 เนื่องจากการที่กระบวนการผลิตจำเป็นต้องใช้เส้นทางคมนาคมทางถนนในการนำเข้าวัตถุดิบ รวมทั้งการส่งผลิตภัณฑ์ออกไปขายยังตลาด นอกจากนี้ ยังมีความจำเป็นในเรื่องการรับส่งคนงานจำนวนมาก รวมถึงการเป็นถนนสายหลักที่มีรถโดยสารประจำทางวิ่งผ่าน พนักงานสามารถเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและโรงงานโดยใช้เวลาไม่มากทั้งทางรถโดยสารประจำทาง รถตู้

รูป 4.4 ทำเลที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ตั้งอยู่นอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม

โดยสาร รถยนต์ส่วนบุคคล และรถจักรยานยนต์ ถนนจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ เพราะหากเข้าถึงลำบาก หรือการจราจรมีความคับคั่งก็อาจทำให้สูญเสียเวลา ซึ่งส่งผลเสียหายต่อธุรกิจ ดังนั้นเส้นทางถนนที่มีมาตรฐาน รองรับการจราจรได้ปริมาณมาก ผิวจราจรมีหลายช่องทาง สามารถย่นระยะเวลาในการเดินทางจากแหล่งวัตถุดิบ แหล่งตลาด ทำให้โรงงานไม่จำเป็นต้องมีทำเลที่ตั้งผูกติดกับแหล่งตลาดหรือแหล่งวัตถุดิบดังเช่นอดีต จากการศึกษาทำเลที่ตั้งโรงงาน จะเห็นได้ว่า ทุกช่วงเวลาที่ผ่านไป โดยเฉพาะโรงงานที่ตั้งอยู่นอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ก็จะตั้งอยู่ริมถนนสายหลัก (รูป 4.4) ไม่ว่าจะเป็นถนนพหลโยธิน ในเขตอำเภอวังน้อย ถนนสายคานหาม-อุทัย หรือถนนสายเอเชีย ผ่านอำเภอบางปะอิน อำเภออุทัย และอำเภอพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น โดยเฉพาะถนนสายคานหาม-อุทัย ได้มีการพัฒนาเพิ่มช่องจราจรจากสองช่องจราจรแบบวิ่งสวนทาง เป็นหกช่องจราจรในปัจจุบัน

นอกจากนี้ เส้นทางคมนาคมระหว่างกรุงเทพมหานครกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยาก็ได้รับการพัฒนาอีกหลายเส้นทาง ยกตัวอย่างเช่น โครงการทางด่วนสายแจ้งวัฒนะ-บางพูน-บางไทร ระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร เชื่อมต่อพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและภาคเหนือ กับกรุงเทพมหานคร โครงการทางด่วนโดยรอบกรุงเทพมหานคร เชื่อมต่อจังหวัดใกล้เคียง อันได้แก่ทางด่วนส่วนขยายจากอำเภอบางไทรไปทางเหนือ เชื่อมจังหวัดอ่างทองทางทิศตะวันออก ผ่านอำเภอบางปะหัน อำเภอภาชี ผ่านอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เชื่อมจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง โครงการทางแยกยกระดับบางปะอิน เชื่อมต่อระบบทางด่วนจากกรุงเทพมหานคร ไปจังหวัดโดยรอบ ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี ดังนั้นเมื่อพิจารณาโครงข่ายคมนาคม จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดเป็นจังหวัดที่มีโครงข่ายคมนาคมที่ดี มีผลต่อศักยภาพในการลงทุนเป็นอย่างมาก

2) ความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภค

โรงงานอุตสาหกรรมไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมรูปแบบใด ความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภคจัดเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อทำเลที่ตั้ง ซึ่งปัจจัยนี้พิจารณาทุกโรงงานให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 เช่นเดียวกับโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 ในขณะที่โรงงานภายนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 เนื่องจากโรงงานส่วนใหญ่ที่เลือกทำเลที่ตั้งที่อยู่ภายในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมนั้น เพราะต้องการความพร้อมในเรื่องสาธารณูปโภค โดยไม่จำเป็นต้องเสียเวลาในการดำเนินการขออนุญาตซึ่งมีหลายขั้นตอน ใช้นานมาก โดยสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอาคารสิ่งก่อสร้าง ถนน ระบบไฟฟ้า โทรศัพทและการสื่อสาร โทรคมนาคม น้ำประปา ระบบระบายน้ำ เป็นต้น ล้วนเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการประกอบกิจการทั้งสิ้น นอกจากนี้ในเขตอำเภอวังน้อย จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา ยังเป็นที่ตั้งของโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมวังน้อย ซึ่งมีความทันสมัยและมีกำลังการผลิตไฟฟ้าสูง มีกำลังการผลิตรวมกว่า 1,200,000 กิโลวัตต์ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ เพียงพอต่อการรองรับภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดและยังเป็นโรงไฟฟ้าที่สะอาด ปราศจากมลพิษใด ๆ ด้วยเหตุนี้โรงงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงได้ให้ความสำคัญในปัจจัยทางกายภาพนี้เป็นอันดับที่ 2 จึงเป็นการอธิบายสาเหตุของการเลือกตั้งโรงงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม ก็เนื่องจากมีความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภครองรับการดำเนินการด้วยความสะดวก

3) พื้นที่ราบและการระบายน้ำ

พื้นที่ราบและการระบายน้ำจัดเป็นปัจจัยทางกายภาพที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 ปัจจัยนี้โรงงานนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมให้ความสำคัญในลำดับที่ 3 มากกว่าโรงงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมอย่างชัดเจน (ลำดับที่ 8) เนื่องจากโรงงานนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมนั้นจะต้องดำเนินการศึกษาทำเลที่ตั้งด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการซื้อหรือเช่าที่ดิน ต้องทำการปรับระดับถมที่ดินเอง ต่างกับโรงงานที่ตั้งภายในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมซึ่งมีการวางแผนทางพื้นที่ ปรับระดับ มีระบบการระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพพร้อมอยู่แล้ว ได้รับการรับรองโดยส่วนราชการในเรื่องความปลอดภัยจากปัญหาน้ำท่วม มีมาตรการป้องกันที่มีความพร้อม จึงทำให้กลุ่มโรงงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมให้ความสำคัญในปัจจัยนี้น้อยกว่า อย่างไรก็ตามจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีน้ำท่วมทุกปี ดังนั้นการตัดสินใจตั้งโรงงานจึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้ เพราะถ้าหากกิจการประสบปัญหาน้ำท่วม ย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจมหาศาล

4) ราคาที่ดินไม่สูงมาก

ราคาที่ดินก็ถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดทำเลที่ตั้ง มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 9 ของโรงงานทั้งหมด โดยโรงงานอุตสาหกรรมนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมจะให้ความสำคัญกว่าโรงงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม คืออยู่ในอันดับที่ 4 เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมนั้นจำเป็นต้องแสวงหาที่ดินด้วยตนเองเพราะฉะนั้นราคาที่ดินจึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกทำเลที่ตั้ง และราคาที่ดินในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมมีราคาสูงกว่าที่ดินภายนอกมากเนื่องจากการจัดการทางพื้นที่และสิ่งสาธารณูปโภคพร้อม ซึ่งเหตุนี้เองที่ทำให้โรงงานขนาดกลางบางส่วนและขนาดเล็กเลือกที่จะตั้งอยู่นอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งอุตสาหกรรมเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ต้องใช้พื้นที่ใช้สอยมาก ทั้งตัวอาคารโรงงาน ลานรับส่งวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ ลานจอดรถผู้บริหารและพนักงาน การที่ต้องใช้พื้นที่มาก ราคาที่ดินจึงเป็นปัจจัยสำคัญ โรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากจึงเลือกที่จะตั้งในพื้นที่ห่างไกลชุมชน และตัวเมืองซึ่งอาจมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งในปัจจุบันจากข้อมูลราคาประเมินทุน

ทรัพย์ที่ดิน รอบปี พ.ศ. 2551-2554 บริเวณรอบนอกโดยเฉพาะถนนสายเอเชียในเขตเทศบาลนคร นครศรีอยุธยา มีราคาประเมินอยู่ที่ ตารางวาละ 5,000- 20,000 บาท ถนนพหลโยธินในเขตอำเภอ บางปะอิน ตารางวาละ 20,000 – 40,000 บาท ถนนพหลโยธินในเขตอำเภอวังน้อย ตารางวาละ 75,000 – 30,000 บาท และบริเวณถนนสาย 309 (โรจนะ-วังน้อย) ราคาตารางวาละ 10,000-20,000 บาท เป็นต้น

5) การมีพื้นที่กว้างขวาง

ปัจจัยนี้มีความสอดคล้องกับ ราคาที่ดิน และการอยู่ไม่ไกลกรุงเทพมหานคร คือ พื้นที่ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดว่ามีความเหมาะสม ในทำเลที่ตั้งที่ไม่ใกล้ และไม่ไกล กรุงเทพมหานครมากเกินไป มีพื้นที่ราบกว้างใหญ่ และราคาที่ดินต่ำกว่าในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ปัจจัยนี้มีความสำคัญในอันดับท้ายๆ เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่มีภูเขา มีพื้นที่ราบกว้างขวาง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่การเกษตร โดยเฉพาะนาข้าวมาก่อน จึงเป็นการง่ายที่จะ สามารถหาพื้นที่ที่เหมาะสมที่มีความกว้างขวางได้โดยทั่วไป ในปัจจัยนี้ โรงงานนอกเขตส่งเสริม อุตสาหกรรมให้ความสำคัญมากกว่าโรงงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม (อันดับ 6 และอันดับ 11) เนื่องจากต้องเป็นผู้จัดหาพื้นที่ด้วยตัวเอง ต่างกับ โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมหรือสวน อุตสาหกรรมที่มีพื้นที่เตรียมไว้ให้อยู่แล้ว

6) ภูมิอากาศดี

ปัจจัยด้านภูมิอากาศเป็นปัจจัยที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญน้อยกว่าปัจจัยอื่น ๆ ใน กลุ่มปัจจัยด้านกายภาพ เนื่องจากไม่ได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการประกอบกิจการ การดำเนินกิจการดำเนินภายใน โรงงานและอาคารต่าง ๆ ซึ่งสามารถควบคุมอุณหภูมิและความชื้น ได้ และนอกจากนี้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดในภาคกลาง ซึ่งไม่ได้มีลักษณะภูมิอากาศที่ เป็นลักษณะเด่นจนสามารถเป็นปัจจัยคู่หรือผลัดแต่อย่างใด โดยภูมิอากาศของจังหวัด พระนครศรีอยุธยานั้นค่อนข้างร้อน อยู่ห่างจากทะเลประมาณ 96 กิโลเมตร เป็นเขตภูมิอากาศแบบ ทุ่งหญ้าเมืองร้อน (Aw) มีอุณหภูมิเฉลี่ย 28 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายนและต่ำสุด ในเดือนธันวาคม ฝนไม่ตกตลอดทั้งปี จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดเป็นบริเวณที่ฝนตกน้อยของ ประเทศ โดยมีฝนตกเฉลี่ยทั้งปีน้อยกว่า เกณฑ์เฉลี่ยของทั้งประเทศ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 1,342 มิลลิเมตรต่อปี นอกจากนี้จังหวัดพระนครศรีอยุธยายังได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียง ได้ทำให้มีฝนตกชุกประมาณ 5 เดือน ตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ช่วงเดือนที่ฝนตก ชุกที่สุดอยู่ในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม

4.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและความเชื่อมโยง

1) การอยู่ใกล้เคียงอุตสาหกรรมที่มีความเชื่อมโยงอุตสาหกรรม

ความใกล้เคียงกับอุตสาหกรรมที่มีความเชื่อมโยงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันรูปแบบทำเลที่ตั้งของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะเป็นแบบการเกาะกลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ด้วยกัน อาจเป็นอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ หรืออุตสาหกรรมประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์ การที่อุตสาหกรรมมีการเกาะกลุ่มกันทำให้เกิดการประหยัดจากการรวมกลุ่ม เช่นผลิตภัณฑ์ของโรงงานหนึ่งอาจนำไปเป็นวัตถุดิบของอีกโรงงานหนึ่ง ซึ่งอยู่ใกล้เคียง ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าขนส่งผลิตภัณฑ์ของบริษัทหนึ่งหรือวัตถุดิบของอีกบริษัทหนึ่ง และการที่อุตสาหกรรมชนิดเดียวกันรวมกลุ่มกัน ก็เป็นประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ด้วยเช่น ข่าวสารข้อมูล ราคา วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งเป็นการแบ่งปันข้อมูล ข่าวสารระหว่างกันได้ด้วย นอกจากนี้ การรวมกลุ่มอาจไม่เพียงเฉพาะอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันเท่านั้น การรวมกลุ่มกับกิจการอื่น ๆ เช่น กิจการบริการด้านการขนส่ง กิจการบริการด้านการซ่อมแซมเครื่องจักร โรงเชื่อม กลึง บด โลหะ กิจการด้านกฎหมาย หรือกิจการด้านการเงิน เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นการสร้างความประหยัดทั้งทุนและเวลาในกระบวนการผลิตได้เป็นอย่างมาก

2) การอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ

ส่วนใหญ่อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีการใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศ ภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และต่างจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดปทุมธานีและกรุงเทพมหานคร ปัจจัยด้านการอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบจึงมีความสำคัญเป็นอันดับที่สอง ซึ่งปัจจัยนี้มีความเชื่อมโยงกับปัจจัยด้านความเชื่อมโยงอุตสาหกรรม คือการเชื่อมโยงแบบย้อนกลับ คือจะมีการใช้วัตถุดิบจากโรงงานหรืออุตสาหกรรมข้างเคียง และสินค้าที่ผลิตได้ก็อาจจะถูกใช้เป็นวัตถุดิบของโรงงานอุตสาหกรรมอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเดียวกัน

3) การอยู่ใกล้อุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน

ปัจจัยนี้มีความสำคัญน้อยกว่าการอยู่ใกล้อุตสาหกรรมที่มีความเชื่อมโยง เนื่องจากการเป็นอุตสาหกรรมเดียวกันย่อมทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างกัน ซึ่งอาจไม่มีลักษณะของความเชื่อมโยงเกิดขึ้น เพราะเป็นอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน แต่ข้อดีของการรวมกลุ่มอยู่ใกล้อุตสาหกรรมเดียวกัน นอกจากประโยชน์ด้านข่าวสารข้อมูล ราคา เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งเป็นการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน แล้ว ก็เป็นการประหยัดด้านการขนส่งทั้งวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ เนื่องจากการอยู่รวมกัน ในกรณีที่มีวัตถุดิบเหมือนกันหรือมีกลุ่มตลาดเดียวกัน การ

รวมกลุ่มกันก็ทำให้เกิดการดึงดูดตลาด ในการที่จะเข้ามาติดต่อรับซื้อไปขาย หรือไปเป็นวัตถุดิบของกิจกรรมอุตสาหกรรมอื่น ๆ

4) การอยู่ไม่ไกลกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยนี้มีอันดับความสำคัญ อันดับที่ 5 ซึ่งจัดเป็นอันดับท้าย ๆ เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกรุงเทพมหานคร มีระยะห่างกันเพียงประมาณ 70 กิโลเมตร และในปัจจุบันการเดินทางทางถนนใช้เวลาเดินทางเพียงประมาณชั่วโมงเศษ อีกทั้งเส้นทางถนนมีมาตรฐานและความสะดวกสบายในปัจจุบัน สามารถย่นระยะเวลาเดินทางได้มาก อีกทั้งการตั้งโรงงานใกล้กรุงเทพมหานครก็ย่อมต้องแลกมาด้วยราคาที่ดินที่แพงและพื้นที่ที่มีจำกัด ด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จึงเลือกทำเลที่ตั้งที่ห่างจากกรุงเทพมหานครและปริมณฑลพอสมควร ปัจจัยความใกล้กรุงเทพมหานครจึงไม่ใช่ตัวเลือกในลำดับแรก ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกทำเลที่ตั้ง

5) การใกล้แหล่งตลาด

ปัจจัยนี้มีความสำคัญน้อยที่สุดในด้านความเชื่อมโยง เนื่องจากส่วนใหญ่โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีการผลิตเพื่อส่งออกไปขายยังต่างประเทศมากกว่าขายภายในประเทศ และตลาดในประเทศก็กระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ ๆ ในส่วนภูมิภาค ดังนั้นปัจจัยด้านแหล่งตลาดโดยการตั้งโรงงานอยู่ใกล้แหล่งตลาดจึงมีความสำคัญน้อย เนื่องจากตลาดอยู่ต่างประเทศ และตลาดในประเทศก็กระจายอยู่ทั่วไป รวมทั้งยังมีรูปแบบของความเชื่อมโยงด้านหน้าและย้อนกลับที่สลับซับซ้อน เข้ามาเกี่ยวข้องกับระหว่างโรงงานและการมีเส้นทางคมนาคมที่มาตรฐานสะดวกรวดเร็ว จึงเป็นผลให้ปัจจัยด้านแหล่งตลาดมีความสำคัญน้อยลงไป

6) การอยู่ใกล้เชิงสนามบิน

โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่เป็นโรงงานผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ มีความเชื่อมโยงกันระหว่างโรงงานในพื้นที่ ทั้งในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเดียวกัน ระหว่างเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม หรือระหว่างอำเภอ ภายในจังหวัด โดยอุตสาหกรรมประกอบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ แหล่งตลาดหลักส่วนมากอยู่ในประเทศ แต่กับกับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ แหล่งตลาดส่วนมากอยู่ต่างประเทศ ดังนั้นปัจจัยในเรื่องสนามบินจึงยังมีความสำคัญยังคงใช้ในการขนส่งอยู่ ทั้งการนำเข้าและส่งออก

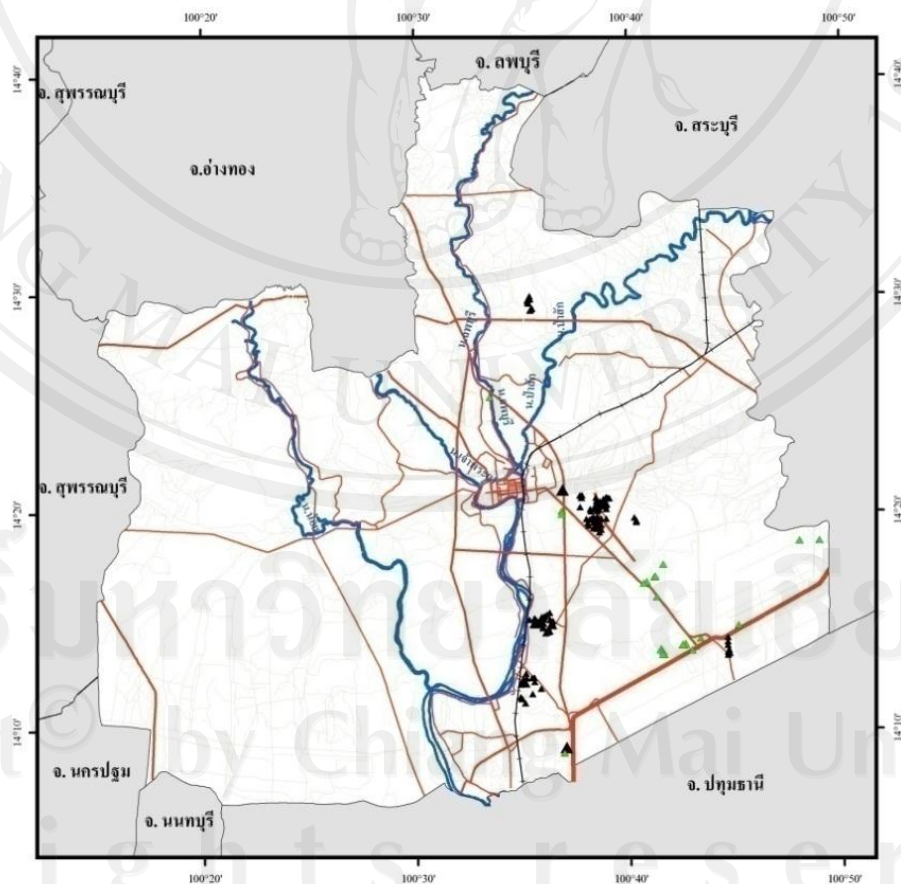
7) การอยู่ใกล้สถาบันการเงิน

ปัจจัยในเรื่องสถาบันการเงินจัดเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ประกอบการปัจจัยหนึ่ง เนื่องจากการลงทุนประกอบกิจการนอกจากจะใช้เงินทุนส่วนตัวแล้ว ยังต้องอาศัยกู้เงินจากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารต่าง ๆ จากการสำรวจโดยแบบสอบถาม โรงงานส่วนมาก (32 โรงงาน) จาก 52

โรงงาน ใช้บริการเงินลงทุนจากธนาคาร และ 14 โรงงานใช้เงินทุนของตนเอง ที่เหลือเป็นนายทุน และสหกรณ์ ซึ่งปัจจัยด้านเงินทุนในปัจจุบันอาจมีผลไม่มากต่อทำเลที่ตั้ง เนื่องจากปัจจุบันมีระบบ การติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและปลอดภัย นอกจากนี้ยังมีระบบการเบิกจ่าย โอนเงินผ่านทางระบบ อินเทอร์เน็ต ทำให้ขั้นตอนในการทำธุรกรรมการเงินปลอดภัย สะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

8) การอยู่ใกล้และการอยู่ไกลแหล่งชุมชน

การที่แหล่งชุมชนเป็นปัจจัยหนึ่งของการตัดสินใจเลือกทำเลที่ตั้ง ถึงแม้ว่าจะอยู่ใน ลำดับท้าย ๆ แต่แหล่งชุมชนก็ถือได้ว่าเป็นแหล่งตลาดและแหล่งแรงงานของโรงงาน โดยเฉพาะ แหล่งแรงงาน ซึ่งทำให้เกิดความสะดวกของการจัดหาแรงงานและการเดินทางมาทำงานของ แรงงาน เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และ โรงงานอุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์ จัดเป็นอุตสาหกรรมสะอาด มีระบบจัดการที่ดีก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมน้อยมาก จึงไม่จำเป็นที่ จะต้องตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลชุมชนดังเช่นอุตสาหกรรมหนักอื่น ๆ ที่มีการปล่อยของเสียทั้งในรูป ของอากาศและน้ำเสีย ดังนั้นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จึงให้ความสำคัญกับปัจจัยการอยู่ใกล้ แหล่งชุมชนมากกว่าการอยู่ไกลแหล่งชุมชน

รูป 4.5 ทำเลที่ตั้งอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

9) การอยู่ใกล้ท่าเรือ

ปัจจัยนี้ได้รับความสำคัญค่อนข้างน้อยในกลุ่มปัจจัยด้านความเชื่อมโยง ในการขนส่งทางแม่น้ำนั้น เนื่องจากวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ของอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีขนาดและน้ำหนักไม่มาก หากเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่มีการเสียน้ำหนักในกระบวนการผลิตมาก ใช้ทั้งวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณและน้ำหนักมาก ดังนั้นในกระบวนการขนส่งของอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรบางส่วนจึงต้องอาศัยการขนส่งทางน้ำ ซึ่งเป็นการขนส่งได้ครั้งหนึ่งในปริมาณมาก และเป็นการขนส่งที่จัดว่าประหยัดที่สุดต่อหน่วย ดังนั้นความสำคัญของเส้นทางน้ำต่ออุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จึงมีน้อย และโรงงานส่วนมากทำเลที่ตั้งที่ห่างไกลจากเส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำ โดยจะยึดเส้นทางถนนมากที่สุด (รูป 4.5)

10. การอยู่ใกล้สถานศึกษาชั้นนำ

ปัจจัยนี้จัดเป็นปัจจัยที่กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ให้ความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย เนื่องจากกลุ่มแรงงานหลักของโรงงานเป็นกลุ่มของผู้จบการศึกษาแล้ว แม้จะมีบางส่วนเป็นกลุ่มนักศึกษาฝึกงานแต่ก็เป็นส่วนน้อยมาก และการที่โรงงานอยู่ใกล้สถานศึกษาก็ไม่ได้หมายความว่าขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากในปัจจุบันนี้ การติดต่อสื่อสารด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องการจ้างงาน มีความสะดวกรวดเร็ว เช่นทางอินเทอร์เน็ต และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ดังนั้นตำแหน่งที่ตั้งของสถานศึกษาชั้นนำของจังหวัดทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และกลุ่มวิทยาลัยสายอาชีพต่าง ๆ เช่น วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยอาชีวศึกษา และโรงเรียนบริหารธุรกิจต่าง ๆ จึงมีอิทธิพลน้อยมากที่จะส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

4.3 ปัจจัยด้านแรงงาน

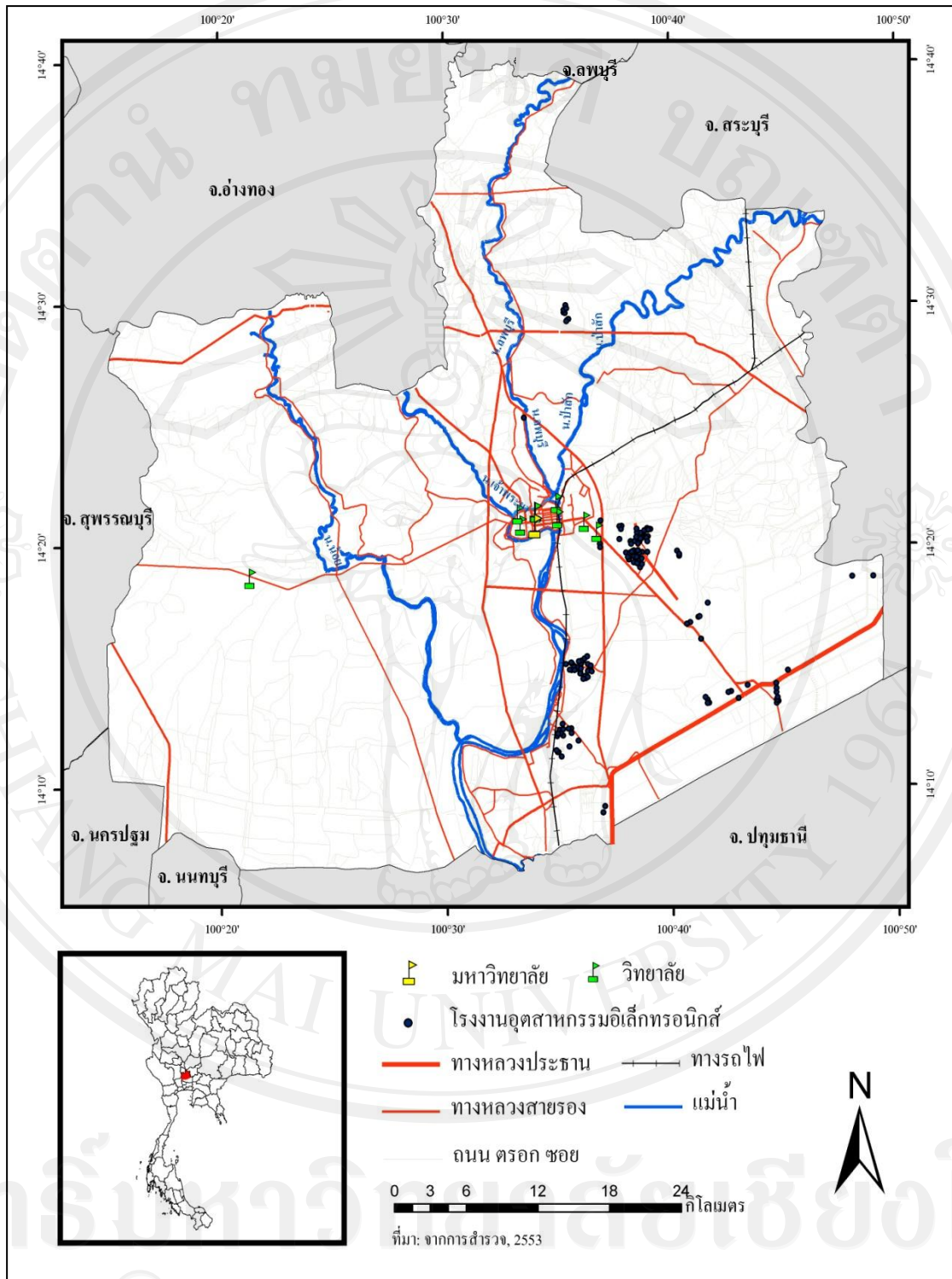
ในเรื่องปัจจัยด้านแรงงานนั้น ผู้ประกอบการทั้งโรงงานภายในและภายนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม ให้ความสำคัญในเรื่องจำนวนแรงงานในพื้นที่มากที่สุดเป็นอันดับ 1 เนื่องจากอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นอุตสาหกรรมประเภทที่ใช้แรงงานจำนวนมากในสายการผลิต โดยบางโรงงานมีจำนวนแรงงานเกินห้าพันคน สำหรับจำนวนแรงงานโดยเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถาม จำนวน 52 โรงงาน โรงงานที่มีจำนวนแรงงานมากที่สุดเท่ากับ 4,133 คน น้อยที่สุด 24 คน รวมทุกโรงงานมีแรงงานเฉลี่ย 809 คน ผู้ประกอบการจึงจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญในเรื่องจำนวนแรงงาน ดังจะเห็นว่าโรงงานที่ย้ายเข้ามาตั้งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากการสำรวจจากแบบสอบถามนั้นส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหาด้านการขาดแคลนจำนวนแรงงานมากที่สุด (ตาราง 4.4) ซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยาก็เป็นจังหวัดที่มีความพร้อมในเรื่องแรงงาน โดยในปี พ.ศ. 2553 มีจำนวนผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด 449,014 คน จัดเป็นจังหวัดที่มีจำนวนคนงานใน

ภาคอุตสาหกรรมมากเป็นอันดับที่ 6 ของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2552 (184,565 คน) คิดเป็นร้อยละ 5 ของคนงานภาคอุตสาหกรรมทั่วประเทศ อีกทั้งจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อยู่ไม่ห่างจากแหล่งแรงงานในจังหวัดข้างเคียง เช่น จังหวัดปทุมธานี และกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกใช้ระยะเวลาไม่นาน รวมทั้งมีระบบขนส่งมวลชนมากมายรองรับ และจากการสำรวจจากแบบสอบถาม เหตุผลที่กลุ่มโรงงานมีการย้ายทำเลที่ตั้งจากพื้นที่เดิมเข้ามาสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยานั้น ส่วนใหญ่ (19 โรงงานจาก 21 โรงงาน) ระบุว่ามีปัญหาด้านจำนวนแรงงานในพื้นที่ไม่เพียงพอ และมีเพียง 1 โรงงาน ระบุว่ามีปัญหาด้านคุณภาพแรงงานด้วย

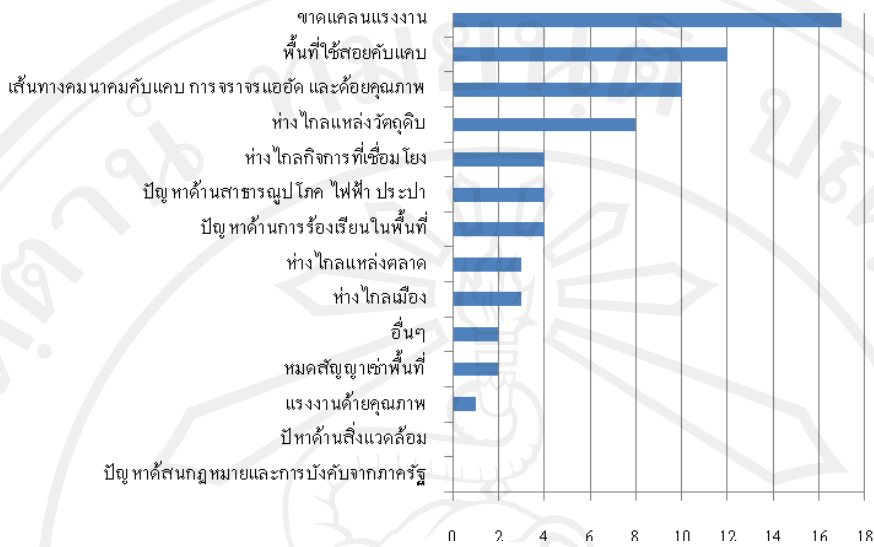
ปัจจัยด้านแรงงานที่กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 คือ ปัจจัยในเรื่องคุณภาพของแรงงาน เนื่องจากสายการผลิตในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ มีขั้นตอนการผลิตที่ต้องใช้ทักษะความละเอียดอ่อนในการปฏิบัติงาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสถาบันการศึกษาที่เป็นแหล่งผลิตแรงงานหลายแห่ง โดยมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ นอกจากนี้ยังมีสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาอีกกว่า 7 แห่ง (รูป 4.6)

ตาราง 4.4 ปัญหาหรือปัจจัยผลกสำคัญในการย้ายที่ตั้งโรงงานมาสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัจจัยสาเหตุของการย้ายทำเลที่ตั้ง	จำนวนโรงงาน
ขาดแคลนแรงงาน	17
พื้นที่ใช้สอยคับแคบ	12
เส้นทางคมนาคมคับแคบ การจราจรแออัด และคดียุคุณภาพ	10
ห่างไกลแหล่งวัตถุดิบ	8
ปัญหาด้านการร้องเรียนในพื้นที่	4
ปัญหาด้านสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา	4
ห่างไกลกิจการที่เชื่อมโยง	4
ห่างไกลเมือง	3
ห่างไกลแหล่งตลาด	3
หมดสัญญาเช่าพื้นที่	2
อื่น ๆ	2
แรงงานคดียุคุณภาพ	1
ปัญหาด้านกฎหมายและการบังคับจากรัฐ	0
ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	0

รูป 4.6 ทำเลที่ตั้งของสถานศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูป 4.7 ปัจจัยสาเหตุของโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเคลื่อนย้ายที่ตั้งมาสู่พื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำหรับเรื่องค่าจ้างแรงงานนั้น ปัจจัยนี้มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 โดยในปัจจุบันจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่องอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 6) ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นเงินวันละ 265 บาท มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป จัดเป็นจังหวัดที่มีอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นอันดับที่ 4 ของประเทศ (ปัจจุบันได้รับการเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาทแล้ว)

4.4 ปัจจัยด้านนโยบายและการส่งเสริมจากภาครัฐ

1) การเป็นพื้นที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม

กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้ความสำคัญต่อบัจจัยนี้มากที่สุด เมื่อพิจารณารวมทั้งโรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม และนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม เนื่องจากเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะเป็นนิคมอุตสาหกรรมหรือสวนอุตสาหกรรม เป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดตั้งโรงงานสถานประกอบการ และยังมีความสะดวกในกรณีที่ต้องติดต่อกับหน่วยงานราชการ เช่น การขอมิเตอร์ไฟฟ้า การขออนุญาตประกอบกิจการ กล่าวคือ มีความพร้อมทั้งพื้นที่ใช้สอย ที่ดินถมยกระดับ อาคารสิ่งก่อสร้าง ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ทั้งระบบไฟฟ้า น้ำประปา ระบบการระบายน้ำและบำบัดน้ำเสีย ระบบรักษาความปลอดภัย และถนนที่มีมาตรฐาน ซึ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก

และการอยู่รวมกันในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมก็เป็นรวมกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งจัดเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากเนื่องจาก ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงเป็นแรงดึงดูดสำหรับผู้ประกอบการใหม่ ๆ เนื่องจากเมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรมกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ในพื้นที่จำนวนมาก ผู้ประกอบการย่อมมั่นใจในเรื่องของความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เอื้อต่ออุตสาหกรรมประเภทนี้ และมั่นใจเรื่องของแหล่งวัตถุดิบ และตลาด การเชื่อมโยงอุตสาหกรรมภายในพื้นที่ รวมถึงกิจกรรมอื่นที่มีความเชื่อมโยงพร้อมอยู่แล้ว โดยเฉพาะในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมด้วยกัน ทั้งการเชื่อมโยงย้อนกลับ การเชื่อมโยงไปข้างหน้า และการเชื่อมโยงด้านข้างของอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน ตามแนวความคิดการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมของ Hoare ซึ่งลักษณะความเชื่อมโยงนี้ช่วยในการประหยัดในขั้นตอนการผลิต และการขนส่ง นอกจากนี้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็น 1 ใน 6 จังหวัดของประเทศที่มีเขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก ซึ่งเป็นเขตที่จะได้รับสิทธิประโยชน์มากมาย โดยในส่วนของเขตอุตสาหกรรมส่งออก (Export Processing Zone : EPZ) มีการอนุญาตให้ผู้ประกอบการทั้งที่เป็นคนไทยและคนต่างประเศถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้ การอนุญาตให้นำคนต่างประเศซึ่งเป็นช่างฝีมือและผู้ชำนาญการเข้ามาทำงานได้ และอาจนำกลุ่มสมรสหรือบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะเข้ามาอยู่ในไทยได้ ตลอดจนอนุญาตให้นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรได้ ซึ่งจัดเป็นนโยบายดึงดูดการเข้ามาลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากผู้ประกอบการต้องการตั้งโรงงานนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม นอกจากจะไม่ได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ แล้ว ก็อาจต้องเสียเวลาจัดหาปรับแต่งที่ดิน ขออนุญาตประกอบกิจการ ติดต่อดินสายไฟ ท่อประปา และสายโทรศัพท์ ตัดถนน เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ ปัจจัยด้านนโยบายรัฐในการจัดหาพื้นที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงเป็นปัจจัยที่กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง

และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มโรงงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม กับกลุ่มโรงงานนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมก็จะพบว่ามีความต่างของอันดับคะแนน กล่าวคือ กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ภายในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมให้ความสำคัญกับปัจจัยในเรื่องของเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมมากที่สุด แต่โรงงานภายนอกอุตสาหกรรมให้ความสำคัญเพียงลำดับที่ 10 ซึ่งโรงงานส่วนใหญ่ในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักงานอุตสาหกรรมโรจนะนั้น ต้องการความสะดวกสบายในขั้นตอนการเริ่มธุรกิจตั้งแต่ขั้นตอนของการเลือกทำเลที่ดิน ที่มีทำเลที่ตั้งเหมาะสม ตามมาด้วยเรื่องสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น กระแสไฟฟ้า น้ำประปา รวมถึงไม่ต้องการพบกับความยุ่งยากในขั้นตอนทางราชการต่าง ๆ ซึ่งใช้เวลานาน และมีหลายขั้นตอน โดยส่วนมากโรงงานขนาดใหญ่ โดยเฉพาะโรงงานต่างชาติ ที่มีเงินลงทุนมากมักจะเลือกความสะดวกสบายดังกล่าว ต่างกับโรงงานนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม บางโรงงานให้

เหตุผลของการตั้งอยู่นอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมคือ การเข้าไปตั้งโรงงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมต่าง ๆ นั้นเสียค่าใช้จ่ายมาก ซึ่งรวมค่าดำเนินการและโดยเฉพาะค่าเช่าที่ดินที่มีราคาสูงมาก ต่างกับพื้นที่ข้างนอกซึ่งถูกกว่ามาก นอกจากนี้ โรงงานบางแห่งให้เหตุผลว่ามีที่ดินเดิมอยู่แล้ว หรือสามารถหาซื้อที่ดินได้ในราคาถูก และทำเลที่ตั้งดี โดยบางโรงงานใช้เวลาในการสำรวจทำเลที่ตั้งเป็นเวลาหลายปี

2) นโยบายงด หรือลดหย่อนภาษีอากร

นโยบายการให้สิทธิพิเศษในด้านภาษีอากรแก่ผู้ประกอบการนั้น ถูกกำหนดไว้ในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยเฉพาะนิคมอุตสาหกรรม โดยเฉพาะพื้นที่ในส่วนของอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก (EPZ) ได้มีการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีอากร แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ EPZ เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้ การยกเว้นภาษีอากรนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก การยกเว้นภาษีส่งออก และการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการซื้อวัตถุดิบในประเทศเพื่อใช้ในการ ผลิตสินค้าส่งออก เป็นต้น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกัน โรงงานที่ตั้งอยู่นอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมจะให้ความสำคัญในเรื่องการส่งเสริมจากภาครัฐมากเป็นอันดับหนึ่งในขณะที่โรงงานภายในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมให้ความสำคัญเป็นลำดับที่สาม

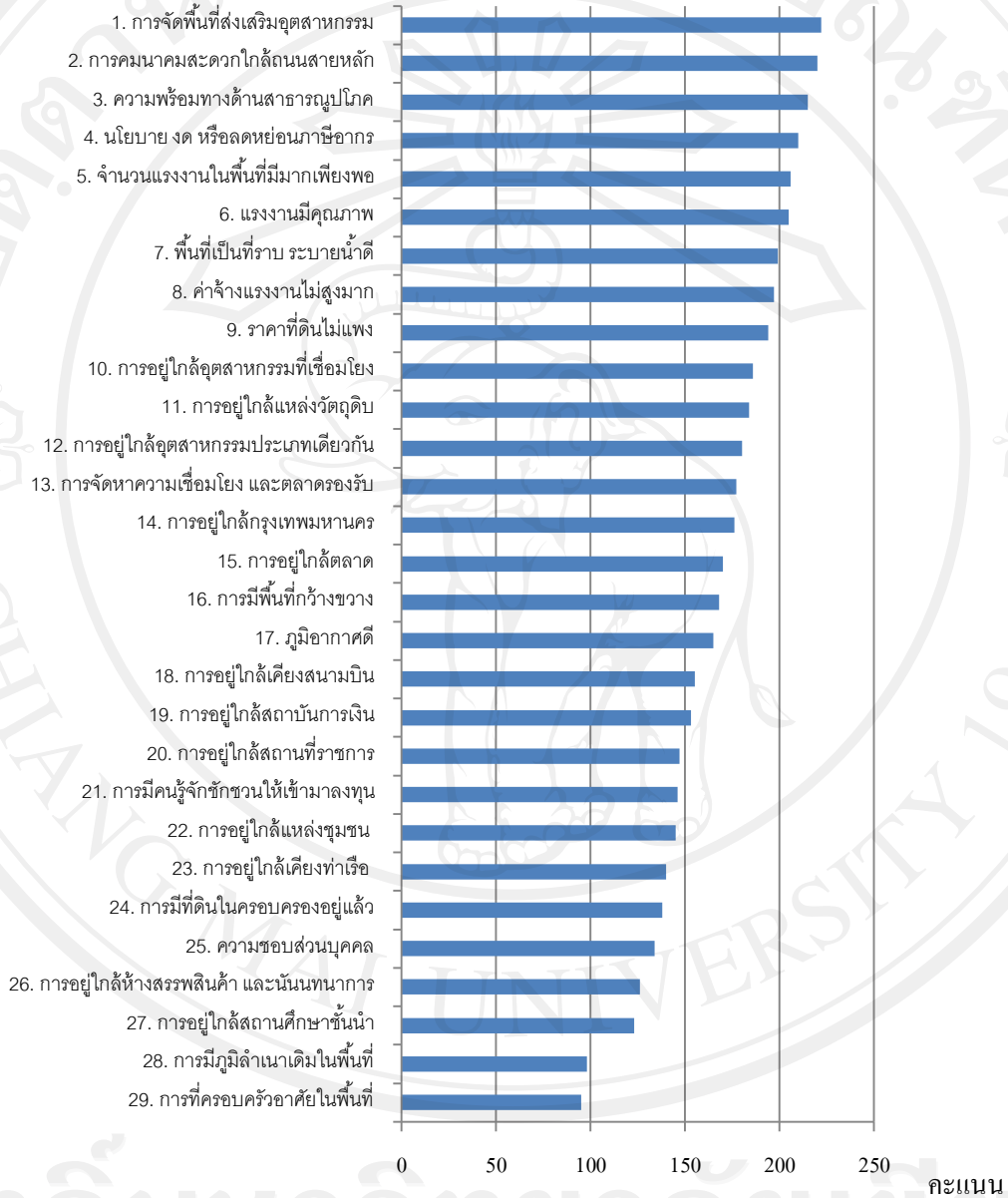
3) การจัดหาความเชื่อมโยงและตลาดรองรับ

ปัจจัยนี้ผู้ประกอบการให้ความสำคัญน้อยที่สุดในกลุ่มของปัจจัยจากภาครัฐ และอยู่ในระดับกลางของปัจจัยรวมทั้งหมด เนื่องจากตามปกติ การตั้งโรงงานอยู่ในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมก็ย่อมมีอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันรวมกันอยู่ รวมทั้งอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นกลุ่ม โรงงานของต่างประเทศ ซึ่งมีลักษณะการแบ่งงานกันทำภายในองค์กรด้วยกันอยู่แล้ว ผลผลิตที่ได้อาจจากโรงงานหนึ่ง ๆ จะนำไปเป็นวัตถุดิบของอีกโรงงานในเครือเดียวกัน

4.5 ปัจจัยด้านพฤติกรรมและปัจจัยอื่น ๆ

สำหรับปัจจัยด้านพฤติกรรมนั้น จัดเป็นการตัดสินใจส่วนบุคคลซึ่งอยู่นอกเหนือการตัดสินใจที่มีอิทธิพลจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยกลุ่มนี้ถูกให้ความสำคัญเป็นลำดับท้าย ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ การมีผู้รู้จักชักชวนให้เข้ามาลงทุน การมีที่ดินครอบครองอยู่แล้ว ความชอบส่วนบุคคล การอยู่ใกล้ศูนย์การค้า แหล่งบันเทิงและนันทนาการ การมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในพื้นที่ หรือการมีครอบครัวอาศัยอยู่ในพื้นที่ ปัจจัยทั้งหลายเหล่านี้มีอิทธิพลน้อยมากในการตัดสินใจด้านทำเลที่ตั้ง เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่สามารถอธิบายได้เข้าใจดังเช่นปัจจัยทำเลที่ตั้งด้านเศรษฐกิจ ส่วนหนึ่งสามารถพออธิบายได้ว่า เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่เป็นโรงงานต่างชาติ

โดยเฉพาะสัญชาติญี่ปุ่น ซึ่งการจะมีพื้นที่ครอบครองอยู่หรือมีครอบครัวอาศัยในพื้นที่ย่อมมีโอกาสเป็นไปได้น้อยมาก ปัจจัยในเรื่องครอบครัวและที่ดินในครอบครองจึงมีความสำคัญน้อย

รูป 4.8 สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทำเลที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในขณะเดียวกัน ปัจจัยการถูกชักชวนเป็นไปได้น้อยกว่า เนื่องจากการที่มีผู้ประกอบการชาวญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนแล้วประสบความสำเร็จ ก็มีโอกาสสูงที่จะชักชวนเพื่อนหรือคนรู้จักเข้ามาลงทุนในพื้นที่ อาจเพื่อต้องการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรมสัญชาติเดียวกัน และส่วน

หนึ่งก็เพื่อสร้างความรู้สึกอ่อนใจเมื่อเกิดสังคมของผู้ประกอบการเชื้อชาติเดียวกันที่มารวมกลุ่มกัน นอกจากนี้ปัจจัยในเรื่องการอยู่ใกล้สถานบันเทิง ศูนย์การค้า และนันทนาการ ก็มีความสำคัญน้อยมากเช่นเดียวกัน เนื่องจากในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศูนย์การค้าขนาดใหญ่ของจังหวัด เช่น ศูนย์การค้าเทสโก โลตัส และ ศูนย์การค้าบิ๊กซี ก่อตั้งขึ้นมาในช่วงหลัง นอกจากนี้กลุ่มผู้บริหารซึ่งเป็นชาวยุโรปส่วนมากก็มีสำนักงานใหญ่ และที่พักอาศัยในกรุงเทพมหานคร

ตาราง 4.5 สรุปปัจจัยสำคัญต่างในการเลือกทำเลที่ตั้งระหว่างโรงงานนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม และในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม

โรงงาน	ปัจจัยในการเลือกทำเลที่ตั้ง
นอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม	1. นโยบาย งด หรือลดหย่อนภาษีอากร
	2. การคมนาคมสะดวกใกล้ถนนสายหลัก
	3. จำนวนแรงงานในพื้นที่มีมากเพียงพอ แรงงานมีคุณภาพ พื้นที่เป็นที่ราบ ระบายน้ำดี
	4. ความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภค
	5. ค่าจ้างแรงงานไม่สูงมาก
	6. การมีพื้นที่กว้างขวาง
ในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม	1. การจัดพื้นที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม
	2. การคมนาคมสะดวกใกล้ถนนสายหลัก
	3. ความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภค
	4. นโยบาย งด หรือลดหย่อนภาษีอากร
	5. จำนวนแรงงานในพื้นที่มีมากเพียงพอ
	6. แรงงานมีคุณภาพ

4.6 สรุป

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับปัจจัยทั้งหมดปัจจัยแรก ๆ ที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจด้านทำเลที่ตั้งของกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นปัจจัยทางกายภาพ (รูป 4.5) ตามมาด้วยปัจจัยเกี่ยวกับการสนับสนุนจากรัฐ และปัจจัยด้านแรงงาน ตามลำดับ โดย ปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดคือ การเป็นพื้นที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งก็คือเขตนิคมอุตสาหกรรมและ สวนอุตสาหกรรม

ดังจะเห็นได้จากจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 ตั้งอยู่ในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมทางกายภาพ เช่น ที่ดิน อาคาร ไฟฟ้า ประปา การสื่อสาร และเส้นทางถนน รองลงมาเป็นปัจจัยด้านเส้นทางคมนาคมทางถนน การใกล้ถนนสายหลัก ทำให้การขนส่งสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ตามมาด้วยปัจจัยด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ไฟฟ้า น้ำประปา และโทรศัพท์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความจำเป็นต่อการประกอบกิจการอุตสาหกรรม ถัดมาเป็นปัจจัยในเรื่องการส่งเสริมจากภาครัฐในเรื่องนโยบายการลดหย่อนหรือการงดเว้นภาษีอากร และเนื่องจากอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมากดังนั้นปัจจัยในเรื่องของแรงงานทั้งจำนวนแรงงานที่เพียงพอและคุณภาพของแรงงานจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ ส่วนปัจจัยกลุ่มพฤติกรรมจัดเป็นปัจจัยที่ถูกให้ความสำคัญน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาความแตกต่างในเรื่องปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งระหว่างอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ตั้งอยู่ภายในกับภายนอกเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมแล้ว พบว่าส่วนใหญ่มีความคล้ายกัน แต่ต่างกันเล็กน้อย เช่น โรงงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมจะให้ความสำคัญกับการเป็นพื้นที่เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมมากที่สุด (ตาราง 4.5) ในขณะที่โรงงานภายนอกให้ความสำคัญต่อเรื่องนโยบายลดหย่อนภาษีจากภาครัฐมากที่สุด ในขณะที่เรื่องของความสะดวกด้านเส้นทางคมนาคมถูกให้ความสำคัญเป็นลำดับถัดมาเช่นเดียวกันทั้งสองกลุ่ม ส่วนลำดับถัด ๆ มา ก็จะเป็นเรื่องของความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภค ที่ดิน และเรื่องแรงงาน เป็นต้น